

Η ελληνική οικογένεια στις πέντε βαρύτερα φορολογούμενες των χωρών του ΟΟΣΑ

/ Γενικά Θέματα

[ετήσια έρευνα «Going for growth»] Μόνο σε Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία και Γερμανία καταγράφονται υψηλότεροι συντελεστές φορολόγησης

Από την έντυπη έκδοση

Του Θάνου Τσίρου

ttsiros@naftemporiki.gr

Τις αδικίες του ελληνικού φορολογικού συστήματος αναδεικνύει η ετήσια έρευνα του ΟΟΣΑ «Going for growth». Η ελληνική οικογένεια είναι μία από τις πέντε βαρύτερα φορολογούμενες μεταξύ των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ, ενώ η επιβάρυνσή της σκαρφαλώνει σε -αναλογικά- υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με αυτά του εργένη χωρίς παιδιά.

Παρά τους υψηλούς φορολογικούς συντελεστές (ειδικά ο ανώτατος συντελεστής έχει φτάσει πλέον σε ένα από τα υψηλότερα επίπεδα παγκοσμίως, καθώς το άθροισμα του 45% της κλίμακας και του 10% της εισφοράς αλληλεγγύης οδηγεί στο εκρηκτικό 55%) η αναλογία των εισπράξεων από την άμεση φορολογία προς το σύνολο των φορολογικών εσόδων είναι μία από τις χειρότερες στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ.

Ο συνδυασμός των δύο στατιστικών ευρημάτων -υψηλοί συντελεστές υπολογισμού του φόρου εισοδήματος και των ασφαλιστικών εισφορών από τη μία και χαμηλή απόδοση της άμεσης φορολογίας από την άλλη- αποδεικνύει ότι η συνταγή της υπερφορολόγησης δεν αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Η επιβάρυνση μιας οικογένειας με δύο παιδιά φτάνει πάνω από το 38% του ετήσιου

εισοδήματος σε φόρους και λοιπές κρατήσεις. Έχει μειωθεί συγκριτικά με το 2011, όχι όμως εξαιτίας της μείωσης των φορολογικών συντελεστών, αλλά εξαιτίας της συρρίκνωσης των εισοδημάτων, που μοιραία οδήγησε και σε φορολόγηση μέρους του εισοδήματος με χαμηλότερο συντελεστή. Ο συντελεστής του 38,1% από τον ΟΟΣΑ αφορά το έτος 2016, κάτι που σημαίνει ότι δεν έχουν συνυπολογιστεί μια σειρά από παράγοντες, οι οποίοι είτε προσαυξάνουν είτε μειώνουν αυτό το αποτέλεσμα. Έτσι:

1. Δεν έχει συνυπολογιστεί η αύξηση της εισφοράς αλληλεγγύης και η μείωση του αφορολογήτου που ενεργοποιήθηκε στις περσινές φορολογικές δηλώσεις
2. Δεν έχει ληφθεί υπ' όψιν η αύξηση του επιδόματος τέκνων, καθώς αυτή ενεργοποιήθηκε από την 1η/1/2018 (σ.σ.: στον τελικό υπολογισμό της επιβάρυνσης λαμβάνονται υπ' όψιν και οι άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις των οικογενειών).
3. Δεν έχει συνυπολογιστεί η επικείμενη νέα μείωση της έκπτωσης φόρου από τα 1.900 ευρώ που είναι σήμερα στα 1.250 ευρώ. Μάλιστα, η αναφορά της έκθεσης του ΟΟΣΑ στο συγκεκριμένο ζήτημα προκαλεί πολύ μεγάλη εντύπωση, καθώς ουσιαστικά εμφανίζεται ως δεδομένο ότι η περικοπή θα γίνει από την 1η/1/2019, ενώ ο νόμος προβλέπει ότι αυτό θα γίνει από το 2020. Ο ΟΟΣΑ ως διεθνής οργανισμός εμφανίζεται ουσιαστικά να προεξοφλεί το αποτέλεσμα μιας διαπραγμάτευσης ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση και τους θεσμούς η οποία θα κορυφωθεί τον Μάιο και τον Ιούνιο και θα αφορά το χρονοδιάγραμμα ενεργοποίησης τόσο των κακών όσο και των καλών φορολογικών μέτρων.

Η υπερφορολόγηση έχει χτυπήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις οικογένειες με παιδιά, όπως προκύπτει από την έρευνα του ΟΟΣΑ. Παρά την κατακόρυφη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος, οι κρατήσεις για φόρους ανέρχονται στο 38,3% του μέσου εισοδήματος της Ελλάδας (σ.σ.: έχει πλέον υποχωρήσει κάτω από τις 17.000 ευρώ). Το ποσοστό αυτό αφενός απέχει 10,5 εκατοστιαίες μονάδες από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, αφετέρου συγκαταλέγεται σε ένα από τα πέντε μεγαλύτερα ποσοστά μεταξύ των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ. Υψηλότερες είναι οι επιβαρύνσεις στο Βέλγιο (με τον συντελεστή για την οικογένεια με δύο παιδιά να διαμορφώνεται στο 41,3%), στη Γαλλία που βρίσκεται στο 40%, στην Ιταλία με τον συντελεστή να διαμορφώνεται στο 39,5% και στη Γερμανία, η οποία απέχει οριακά από την Ελλάδα, καθώς ο συντελεστής φορολόγησης διαμορφώνεται στο 38,4%. Ο μέσος όρος για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαμορφώνεται στο 32,9%, ενώ από τις ευρωπαϊκές οικονομίες ξεχωρίζουν για την ευνοϊκή για τις οικογένειες μεταχείριση, η Ιρλανδία με τον συντελεστή του 13,6% ή ακόμη και η Μεγάλη Βρετανία με το 24,8%.

Ο συντελεστής για τις οικογένειες με δύο παιδιά έχει μειωθεί στο 38,2% από το 43,2% που ήταν το 2011. Βέβαια, αυτή η μείωση δεν αποδίδεται στη μείωση του φορολογικού συντελεστή (κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει σε αυτά τα χρόνια), αλλά στην κατακόρυφη μείωση του μέσου εισοδήματος, η οποία είχε ως αποτέλεσμα να υπολογιστεί και ο ανάλογος φόρος με χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή. Σε κάθε περίπτωση πάντως, αυτή η μείωση συνέβαλε στο να μειωθεί το «χάσμα» με τις υπόλοιπες χώρες τόσο της Ε.Ε. όσο και του ΟΟΣΑ. Και αυτό διότι ο μέσος όρος επιβαρύνσεων για τον ΟΟΣΑ αυξήθηκε οριακά στο διάστημα από το 2011 έως το 2016 (από το 28,3% στο 28,6%), ενώ στην Ε.Ε. καταγράφηκε μείωση από το 33,2% στο 32,9%.

Για τους εργένηδες χωρίς παιδιά, οι οποίοι αμείβονται με το 67% του μέσου εισοδήματος της χώρας (σ.σ.: κάτω από 1.000 ευρώ τον μήνα μικτά), η κατάσταση είναι πολύ καλύτερη από πλευράς φορολογικών επιβαρύνσεων, όσον αφορά τόσο την κατάταξη συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες όσο και αυτόν καθαυτό τον συντελεστή.

Το 40% του 2011 μειώθηκε στο 36,1% το 2016 και πλέον η Ελλάδα βρίσκεται στη 16η-17η θέση. Επίσης, η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. (37,7%), κάτι που δεν συνέβαινε το 2011 όταν η Ελλάδα φορολογούσε τον υποαμειβόμενο εργένη με 40%, ενώ ο μέσος όρος της Ε.Ε. ήταν στο 38,1%.

Οι υψηλότεροι φορολογικοί συντελεστές για τους εργένηδες εντοπίζονται στην Ουγγαρία (48,2%), στο Βέλγιο (47,5%), στη Γερμανία (45,3%) και στη Γαλλία (43%).

Η φορολογική επιβάρυνση οικογένειας με δύο παιδιά στις χώρες του ΟΟΣΑ

	2011	2016
Χιλή	6,1	6,1
Ινδονησία	*	9,9
Νέα Ζηλανδία	6,4	11,9
Ελβετία	13,3	12,1
Ινδία	*	12,4
Ιρλανδία	11,9	13,6
Νότιος Αφρική	*	13,7
Ισραήλ	14,9	17,1
Μεξικό	17,2	18,8
Καναδάς	22,8	19,0
Κορέα	18,1	19,8
Λουξεμβούργο	18,4	21,0
Αυστραλία	19,1	23,0
ΗΠΑ	21,9	23,9
Κολομβία	*	24,2
Μεγάλη Βρετανία	26,4	24,8
Αργεντινή	*	25,8
Ιαπωνία	24,9	28,3
ΟΟΣΑ	28,3	28,6
Ισλανδία	26,9	28,7
Κοστα Ρίκα	*	28,9
Δανία	29,3	29,3
Σλοβενία	29,3	29,7
Ολλανδία	30,8	30,0
Εσθονία	34,2	31,0
Πορτογαλία	30,0	31,3
Νορβηγία	32,3	31,7
Βραζιλία	*	31,8
Τσεχία	31,8	32,0
Πολωνία	29,7	32,0
Σλοβακία	29,0	32,3
Ευρωπαϊκή Ένωση	33,2	32,9
Κίνα	*	33,5
Λετονία	36,5	33,7
Ισπανία	35,8	35,3
Τουρκία	35,1	35,9
Ουγγαρία	35,1	36,8
Λιθουανία	*	37,5
Αυστρία	38,5	37,5
Φινλανδία	36,4	38,0
Ελλάδα	43,2	38,3
Σουηδία	37,7	38,2
Γερμανία	38,2	38,4
Ιταλία	40,6	39,5
Γαλλία	43,0	40,0
Βέλγιο	44,3	41,3

* Δεν υπάρχουν στοιχεία

Χαμηλή απόδοση

Παρά τους υψηλούς φορολογικούς συντελεστές που εφαρμόζει -ειδικά στις οικογένειες με παιδιά- η Ελλάδα εμφανίζεται να έχει μια από τις χειρότερες αποδόσεις μεταξύ των μελών του ΟΟΣΑ όσον αφορά την απόδοση της άμεσης (και ως εκ τούτου δικαιότερης) φορολογίας. Το «καλάθι» φόρων και επιβαρύνσεων, που περιλαμβάνει τη φορολογία εισοδήματος, τη φορολογία κεφαλαίου, αλλά και τις ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες συγκαταλέγονται στην άμεση φορολογία δεδομένου ότι υπολογίζονται βάσει εισοδήματος, αποδίδει στην Ελλάδα μόλις το 52,1% των συνολικών φορολογικών εσόδων, με την απόδοση μάλιστα να έχει μειωθεί συγκριτικά με το 2011, έτος κατά το οποίο διαμορφωνόταν στο 53,3%. Από τη λίστα με όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ χειρότερη αναλογία εντοπίζεται μόνο στη Χιλή, στην Αργεντινή, στην Ινδονησία, στην Κολομβία, στη Βραζιλία, στην Τουρκία και στο Ισραήλ. Από την άλλη, σε χώρες όπως το Βέλγιο, η Σουηδία και η Γερμανία η αναλογία των άμεσων φόρων στο σύνολο των φορολογικών εσόδων φτάνει να αντιστοιχεί στο 66%-70% των συνολικών φορολογικών εσόδων. Ο μέσος όρος των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ ανέρχεται στο 61%, ενώ ο μέσος όρος για τις χώρες της Ε.Ε. βρίσκεται πολύ κοντά στο 61,6%.

Πηγή: naftemporiki.gr